Raad van de Europese Unie | Persmededeling | 13 december 2024 10:40

Bestrijding van seksueel misbruik van kinderen: Raad neemt standpunt in over versterking EU-strafrecht

De Raad heeft zijn standpunt bepaald over een voorstel om de strafrechtelijke voorschriften van de EU inzake seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen te actualiseren. De omschrijving van de strafbare feiten wordt uitgebreid om ervoor te zorgen dat alle vormen van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen, ook via nieuwe online-instrumenten, strafbaar worden gesteld. Ook komen er zwaardere straffen en specifiekere eisen voor preventie en slachtofferhulp.

Dit standpunt vormt de basis voor gesprekken met het Europees Parlement om tot een definitieve wet te komen.

> Kinderen zijn het kwetsbaarst in onze samenleving. Hun bescherming moet dus onze prioriteit zijn. Met deze nieuwe regels voeren we de strijd tegen seksueel misbruik van kinderen op, ook tegen het livestreamen van misbruik of het gebruik van AI om misbruikmateriaal te genereren.
>
> — Bence Tuzson, minister van Justitie van Hongarije

Ruimere omschrijving van strafbare feiten

Om ervoor te zorgen dat alle vormen van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen strafbaar worden gesteld, zijn de lidstaten overeengekomen deze strafbare feiten opnieuw te omschrijven. Volgens de nieuwe regels zijn de lidstaten verplicht om het livestreamen van seksueel misbruik van kinderen strafbaar te stellen, te onderzoeken en te vervolgen. De laatste jaren wordt er steeds vaker betaald voor toegang tot een livestream van seksueel misbruik van kinderen.

Met de geactualiseerde richtlijn worden ook realistische beelden van materiaal van seksueel misbruik van kinderen opgenomen in de omschrijving van het strafbare feit. Hierdoor kan beter worden gereageerd op de opkomst van deepfake of door AI gegenereerd misbruikmateriaal.

Daarnaast stelde de Raad het geven van instructies om kinderen seksueel te misbruiken of uit te buiten of hen te benaderen voor seksuele doeleinden strafbaar. Iemand die bijvoorbeeld een handleiding – zoals een folder, een boek of een onlinegids – opstelt en verspreidt die anderen helpt een kind seksueel te misbruiken, is strafbaar.

Zwaardere straffen

Veel strafbare feiten zullen zwaarder worden bestraft. Wanneer bijvoorbeeld misbruik wordt gemaakt een bijzonder kwetsbare situatie van een kind, met name vanwege een handicap, om met dat kind seksuele handelingen te verrichten, zal de dader een maximale gevangenisstraf van ten minste 10 jaar krijgen (momenteel is dit 8 jaar). De maximale gevangenisstraf wordt ten minste 5 jaar (momenteel is dit 3 jaar), wanneer het kind seksueel meerderjarig is.

De lidstaten kunnen in hun nationale wetgeving nog zwaardere straffen opnemen.

Instemming

Het blijft aan de lidstaten om in hun nationale wetgeving de seksuele meerderjarigheid vast te stellen, d.w.z. de leeftijd waaronder het verboden is met een kind seksuele handelingen te verrichten.

In de gewijzigde regels wordt echter verduidelijkt dat het aangaan van seksuele handelingen met seksueel meerderjarige kinderen strafbaar moet worden gesteld indien het kind daar niet mee instemt. Instemming moet vrijwillig zijn en kan te allen tijde worden ingetrokken. Voorts kan er geen sprake zijn van instemming als het kind geen vrije wil kan uiten.

Vervolging versterken en slachtoffers ondersteunen

Om ervoor te zorgen dat slachtoffers zich daadwerkelijk tot de rechter kunnen wenden, heeft de Raad een nieuw lid over verjaringstermijnen toegevoegd. Hierdoor kunnen strafbare feiten worden onderzocht en vervolgd gedurende een voldoende lange periode nadat het slachtoffer meerderjarig is geworden. Deze termijn loopt van ten minste 10 jaar voor strafbare feiten waarop een maximumstraf van ten minste 5 jaar gevangenisstraf staat, tot ten minste 20 jaar voor strafbare feiten waarop een maximumgevangenisstraf van ten minste 10 jaar staat.

De nieuwe regels zullen het ook gemakkelijker maken om seksueel misbruik of seksuele uitbuiting van kinderen te melden. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat slachtoffers deze strafbare feiten kunnen melden via toegankelijke, gebruiksvriendelijke, veilige en gemakkelijk te vinden (online) kanalen. Informatie over hoe seksueel misbruik moet worden gemeld en de instrumenten daarvoor moeten in kindvriendelijke taal beschikbaar en toegankelijk zijn voor kinderen.

Ook de steun voor slachtoffers van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen wordt verbeterd. Volgens de tekst van de Raad moeten slachtoffers van deze misdrijven aan hun leeftijd aangepaste medische zorg, emotionele, psychologische, psychosociale en educatieve ondersteuning en juridische bijstand krijgen. De nieuwe richtlijn bevat ook regels voor tijdelijke huisvesting voor slachtoffers.

Schadeloosstelling

Het Raadsstandpunt bevat nieuwe regels voor de schadeloosstelling van slachtoffers en overlevenden van seksueel kindermisbruik. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat slachtoffers het recht hebben om van de dader een schadevergoeding te vorderen voor de schade die zij hebben geleden als gevolg van de in deze EU-richtlijn omschreven strafbare feiten.

Gegevensverzameling en onderzoek

Gegevens verzamelen is van essentieel belang om seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen te monitoren en te evalueren. De nieuwe regels verplichten de lidstaten er daarom toe statistieken over strafbare feiten te verzamelen, ontwikkelen, produceren en verspreiden.

De statistieken die de lidstaten moeten verzamelen, omvatten het jaarlijkse aantal gemelde strafbare feiten en veroordelingen van strafbare feiten en het jaarlijkse aantal personen dat wordt vervolgd en veroordeeld voor de strafbare feiten in kwestie.

Volgende stappen

Op basis van het Raadsstandpunt kan de Raad onderhandelingen met het Europees Parlement openen. Het Parlement heeft zijn standpunt nog niet bepaald.

Zodra de herziene EU-richtlijn is aangenomen, moeten de nationale regeringen hun strafrecht daarmee in overeenstemming brengen.

Achtergrond

De huidige EU-regels inzake seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen zijn in 2011 overeengekomen. Uit een EU-studie is gebleken dat de toegenomen onlineaanwezigheid van kinderen en technologische ontwikkelingen uitdagingen voor de rechtshandhaving met zich meebrengen en nieuwe mogelijkheden voor misbruik creëren. De herziening waarmee de EU-wetgevers bezig zijn, is bedoeld om hiermee rekening te houden.

Deze actualisering van de strafrechtelijke voorschriften vormt een aanvulling op een voorstel dat internetbedrijven ertoe verplicht materiaal van seksueel misbruik van kinderen op hun diensten op te sporen, te melden en te verwijderen. De onderhandelingen over dit voorstel lopen nog.

→ Richtlijn ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en van materiaal van seksueel misbruik van kinderen (algemene oriëntatie), 5 december 2024

→ Naar de pagina "Vergaderingen"

Persverantwoordelijke

Johannes Kleis
Press officer
+32 478 83 26 64
+32 2 281 75 32

Bent u geen journalist? Gelieve uw verzoek naar de dienst Voorlichting te sturen.

Onderwerpen

Recht, grenzen en veiligheid | Justitie | Bestrijding van criminaliteit

Download als PDF | Abonneren op persmateriaal

Laatst bijgewerkt: 7 april 2025